

[Rager.]

man finde vort Parti rede til et sagligt Arbejde, lydhøre for alle berettigede Krav, der kan dokumenteres, men absolut utilgængelige for det, der alene er Irritationsmomenter.

Geert-Jørgensen: Nærværende Lovforslag til en ny Lærlingelov er i mange Maader en Skærpelse af den bestaaende Lov og borttager i højere Grad Ansvarret fra Forældrene og lægger det over paa en Statsinstitution eller rettere: Lærlingeloven og ikke mindst dette Forslag har en udtalt Mistillid til Forældrene, og de ærede Ordførere, som hidtil har talt, har omtrent alle sammen talt, som om Forældrene ikke eksisterede. Man maa saa meget mere undre sig, som det jo er det oplyste danske Folk, det gælder, og som der skal lovgives for, og især for de oplyste, danske Arbejdere. Det er jo mest dem, der sætter deres Børn i Lære. Man spørger forundret, om dette ogsaa er nødvendigt, og hvis det er nødvendigt, om det saa ogsaa er nødvendigt at skærpe de gældende Lovbestemmelser, hvorved Staten paatager sig endnu mere at være Barnepige for Befolkningen, navnlig med Hensyn til Lærlingeuddannelsen.

Nu kunde man jo sige, at dette at oprette Lærlingekontrakt mellem Mester og Lærling eller Lærlingens Forældre om Oplæring i bestente Fag kunde jo Forældrene og Mestrene selv finde paa, Forældrene overfor Mesteren eller Mesteren overfor Forældrene eller begge to i Forening; det er naturligt, at der oprettes en Kontrakt mellem Parterne, det anser jeg ogsaa for at være en nødvendig og fornuftig Ting, baade for Forældrene og for Læremestrene. Men man kunde vel i vore oplyste Tider lade Parterne selv ordne det Spørgsmaal.

Man gaar endog saa vidt i dette Lovforslag, at man vil lovgive i Forholdet mellem Forældre og Børn, hvor Børn skal oplæres af Forældrene i et bestemt Fag. Nu hedder det vel i § 1, 3die Stykke, at Kontrakt ikke skal oprettes mellem Forældre og Børn, men saa nævnes der alligevel en hel Del Bestemmelser, som angaar Forholdet mellem Forældre og Børn, navnlig Lærlingeforholdet; der nævnes § 4, Stk. 2, § 9, § 10, Stk. 1, og en hel Mængde Paragraffer. Man kunde vel nok gaa ud fra, at naar en Fader oplærer sit Barn i et eller andet Fag, gør han det saa godt, som han paa nogen Maade kan, og man kan vel trøstigt lægge dette i Forældrenes Haand.

Jeg har den samme Indvending mod Lovens Kapitel 3, § 3, der indeholder Be-

stemmelser om, hvem der er uberettiget til at antage Lærlinge. Kan det nu ikke ogsaa være en Sag, som Forældrene afgør, og kan de dog ikke selv bestemme, hvor de vil have deres Søn eller Datter i Lære? Naar de ved, at de selv bærer Ansvarret og maa tage Følgerne deraf, tør man vel gaa ud fra, at Forældrene vil drage Omsorg for at faa den bedst mulige Lære til deres Børn.

Hvad der staar i § 4, er jo saare fornuftige Ting, der bør findes i enhver Lærekontrakt. Men en saadan Lærekontrakt bør være frivillig, og bliver Mesteren eller Forældrene gjort opmærksom derpaa, vil de indrømme Rigtigheden af disse Bestemmelser med Hensyn til Lærekontrakten. Jeg kan ikke tænke mig andet end, at man altsaa frivilligt kan oprette saadanne Lærekontrakter.

Jeg er meget betænkelig ved, at der foreskrives tvungne Fagprøver i § 11, det er Eksamensvæsenet, man herved fører ind paa det haandværksmæssige Omraade. Men vil man endelig have en Eksamen paa det haandværksmæssige Omraade, maa man ogsaa respektere den, og saa maa alle de, der dumper til Eksamen, egentlig konsekvent være udelukket fra at arbejde i det paagældende Fag. Denne Konsekvens vover man dog ikke at drage, idet der i Stykke 5 i § 11 staar, at Mesteren, hvis en Lærling undlader at aflægge Prøve eller ikke bestaar den, alligevel skal give ham en Attest, som skal indeholde Oplysning om, hvor længe Lærlingen har staaet i Lære. Det skal dog altsaa være en Slags Lærebrev.

I § 20 foreskrives Oprettelsen af det saakaldte Lærlingenævni i København, Frederiksberg, Købstæderne og Marstal, og det bestemmes, at der efter Indstilling af Kommunalbestyrelserne af Ministeren kan oprettes saadanne Nævni i Flækker og Sognekommuner, saaledes, at der i hvert Amt oprettes et eller flere Nævni. Disse skal føre Tilsyn med Lærlingene og skal bestaa af 7 Medlemmer, og Formanden skal have juridisk Uddannelse; dertil hører vel Sagførere og Dommere. Den højtærede Socialminister tillægger aabenbart dette Nævni en stor Betydning; jeg ser jo ogsaa, at man, hver Gang Lærlingeloven har været forelagt til Revision siden 1921, stadig har tænkt paa at oprette dette Lærlingenævni, og jeg har ogsaa godt set, at de andre Partier har været imod Oprettelsen af saadanne Nævni; jeg vil nu helst sige saadan, at skal vi have en Lærlingelov, lad os da faa den saa lidt udbygget som muligt, og lad os endelig være fri for flere Raad, Institutioner og